

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
2007-2013**

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

**ΤΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»**

(Αριθμός έγκρισης: C/2007/5534/12.11.2007)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2008

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «**Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού**» του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας είναι ένα από τα οκτώ (8) Τομεακά Προγράμματα της Ελλάδας για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 και ένα εκ των τριών (3) Προγραμμάτων της χώρας που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Στοχεύει, αφενός, στην αξιοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού ως κινητήριας δύναμης για την ανάπτυξη της χώρας και αφετέρου, στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Η **απασχόληση και η κοινωνική συνοχή** αποτελούν διακριτό θεματικό πεδίο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013, το οποίο εξειδικεύεται στους ακόλουθους γενικούς στόχους:

1. Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων,
2. Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση, ιδίως των νέων,
3. Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης
4. Δημιουργία ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
5. Ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη - απασχόληση - κοινωνική συνοχή).

Σύμφωνα με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013, ως **επιλέξιμες γεωγραφικές περιοχές** του Επιχειρησιακού Προγράμματος ορίστηκαν και οι 13 Περιφέρειες της χώρας, αναδεικνύοντας την ιδιαιτερότητα του Προγράμματος ως **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στόχου 1 (Σύγκλιση) και 2 (Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση)**. Οι Άξονες Προτεραιότητας του παρόντος Επιχειρησιακού εξειδικεύουν τις στρατηγικές παρεμβάσεις του Προγράμματος στην ακόλουθη χωρική κλίμακα:

1. παρεμβάσεις στις οκτώ (8) **Περιφέρειες Αμιγούς Στόχου Σύγκλισης**: Κρήτη, Ιόνια Νησιά, Β. Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία Θράκη, Ήπειρος, Θεσσαλία Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος,
2. παρεμβάσεις στις τρεις (3) **Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου**: Αττική, Κεντρική και Δυτική Μακεδονία και,
3. παρεμβάσεις στις δύο (2) **Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου**: Νότιο Αιγαίο και Στερεά Ελλάδα.

Για την κατάρτιση του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος εφαρμόσθηκε πλήρως η αρχή της **εταιρικής σχέσης**. Ο σχεδιασμός των παρεμβάσεων βασίστηκε σε ευρύ κοινωνικό διάλογο (ημερίδα 17-04-2006, αναπτυξιακό συνέδριο 23-05-2006, επιμέρους συναντήσεις εργασίας με φορείς κ.λπ.), και εξειδικεύθηκε σταδιακά σε συνδυασμό με τις εθνικές πολιτικές για την απασχόληση, την κοινωνική προστασία και τους ανθρώπινους πόρους γενικότερα. Η συμμετοχή των εταίρων στη διαδικασία προέκυψε με βάση την εκπροσώπηση των κοινωνικών ομάδων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και την πλήρη κάλυψη του εύρους των πολιτικών και ειδικών οριζόντιων θεμάτων που αναπτύσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Το **1^ο Κεφάλαιο** περιλαμβάνει την **ανάλυση της κατάστασης κατά την έναρξη της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013**, αναφορικά με παραμέτρους του εσωτερικού περιβάλλοντος της χώρας, όπως τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, η κατάσταση στην αγορά εργασίας, η κοινωνική κατάσταση της χώρας και η υφιστάμενη κατάσταση στον τομέα της ψυχικής υγείας, της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού.

Η ανάλυση των παραμέτρων αυτών ανέδειξε τα ακόλουθα ως **σημαντικότερα προβλήματα-προκλήσεις** που χαρακτηρίζουν σε εθνικό επίπεδο τα ζητήματα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού:

1. Αναντιστοιχία μεταξύ του βαθμού οικονομικής ανάπτυξης και των θέσεων εργασίας.
2. Αδυναμία προσαρμογής των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού στις νέες μεταβαλλόμενες συνθήκες
3. Δυσκολία πρόσβασης στην εργασία για τις γυναίκες
4. Δυσκολία πρόσβασης στην εργασία για τους νέους
5. Μακροχρόνια ανεργία και δυσκολία πρόσβασης στην εργασία για ειδικές ομάδες πληθυσμού
6. Χαμηλή Γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού
7. Αδήλωτη εργασία
8. Υψηλά επίπεδα κινδύνου φτώχειας
9. Διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση του τομέα της Υγείας
10. Ανισομερής ανάπτυξη της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης
11. Υστέρηση στην εφαρμογή γενικών πολιτικών αποϊδρυματισμού και αυτόνομης διαβίωσης
12. Δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης του ρόλου των κοινωνικών εταίρων

Τα παραπάνω προβλήματα συστηματοποιούνται σε ένα «**ιεραρχημένο σύστημα αναγκών**», στις οποίες το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καλείται να ανταποκριθεί:

- Ανάγκη 1** Αποτελεσματικές και ελκυστικές ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης μέσω του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των παρεμβάσεων, με επιδίωξη την κινητοποίηση και ενεργό συμμετοχή του άνεργου.
- Ανάγκη 2** Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση των γυναικών, των νέων, των μακροχρόνια ανέργων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού που απειλούνται περισσότερο από αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.
- Ανάγκη 3** Ενίσχυση και καλύτερη στόχευση των δράσεων ενθάρρυνσης της επαγγελματικής δραστηριότητας των γυναικών βάσει της εναρμόνισης οικογενειακής – επαγγελματικής ζωής και της αποδέσμευσής τους από τη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων.
- Ανάγκη 4** Βελτίωση, αναβάθμιση και μετατροπή των Κέντρων Προώθησης στην Απασχόληση (ΚΠΑ) σε ολοκληρωμένα κέντρα παροχής υπηρεσιών μιας στάσης (one-stop-shops).
- Ανάγκη 5** Ανάπτυξη αποτελεσματικών συνεργιών και διασυνδέσεων των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ) με τις υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας και τους ελεγκτικούς φορείς της αγοράς εργασίας, καθώς και συνεργασιών με τις δομές και τους φορείς που συμμετέχουν στην προώθηση της απασχόλησης.
- Ανάγκη 6** Ανάπτυξη και εφαρμογή του Συστήματος Πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων, δεξιοτήτων και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, βάσει των επαγγελματικών περιγραμμάτων.
- Ανάγκη 7** Δημιουργία ποιοτικότερων θέσεων εργασίας, ενδυνάμωση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.
- Ανάγκη 8** Ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων του Εργατικού Δυναμικού.
- Ανάγκη 9** Μετάβαση στην κοινωνία της γνώσης:
- Ανάγκη 9.1* Επαναπροσδιορισμό του πλαισίου παροχής της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης
- Ανάγκη 9.2* Ενίσχυση της δια βίου μάθησης και αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων σε ενέργειες δια βίου μάθησης
- Ανάγκη 9.3* Συστηματοποίηση και εμπάθυνση της κοινωνικής διάστασης

της ΚτΠ μέσω στοχευμένων πολιτικών

- Ανάγκη 10** Υλοποίηση πολιτικών ενσωμάτωσης των μεταναστών.
- Ανάγκη 11** Βελτίωση και επέκταση των δράσεων ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.
- Ανάγκη 12** Ενίσχυση των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων και προώθηση της ενεργού συμμετοχής τους στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής (ενίσχυση των ικανοτήτων και των από κοινού δράσεων/capacity building and joint actions).
- Ανάγκη 13** Αντιμετώπιση του υψηλού κόστους και της χαμηλής ανταγωνιστικότητας του συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εσωστρέφεια.
- Ανάγκη 14** Αντιμετώπιση του κατακερματισμού και των ελλείψεων της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και των ανεπαρκειών στο σύστημα πρόληψης και προστασίας της Δημόσιας Υγείας.
- Ανάγκη 15** Ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης (Μείωση του υψηλού αριθμού δομών κλειστής φροντίδας).
- Ανάγκη 16** Βελτίωση της συνέργιας μεταξύ Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ΜΚΟ και ΟΤΑ.
- Ανάγκη 17** Ενθάρρυνση καινοτομίας και ανάπτυξη συστημάτων αξιοποίησης αποτελεσμάτων έρευνας στον τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- Ανάγκη 18** Αναβάθμιση του ανθρωπίνου δυναμικού σε ορισμένες ειδικότητες και περιοχές του τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Οι ανάγκες αυτές σε **περιφερειακό επίπεδο** συστηματοποιούνται:

- Σε **εστιασμένες παρεμβάσεις** στις έντεκα (11) Περιφέρειες του Στόχου 1 για την ταχύτερη αντιμετώπιση των ανωτέρω αναγκών, μέσω της οποίας θα επιταχυνθεί η ανάπτυξή τους.
- Στη **σταθεροποίηση και ενδυνάμωση** των θετικών αναπτυξιακών των δύο (2) Περιφερειών του Στόχου 2 με παράλληλη επίλυση των αρνητικών φαινομένων.

Το **2^ο κεφάλαιο** αναφέρεται στην **αναπτυξιακή στρατηγική για την περίοδο 2007-2013**. Λαμβάνοντας υπόψη τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της υγείας (*ενδεικτικά Αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισσαβόνας και Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές, Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007- 2013, Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2005-2008, Εθνική Έκθεση Στρατηγικής για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη 2006-2008, Εθνικό Πρόγραμμα «Ψυχαργώς» 2000-2010*), οι **βασικές επιδιώξεις της αναπτυξιακής στρατηγικής** του Επιχειρησιακού Προγράμματος συνοπτικά εξειδικεύονται:

- Στη **δυναμική προσαρμογή** και τη **συνεχή αναβάθμιση των γνώσεων** και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις απαιτήσεις μιας σύγχρονης και ανταγωνιστικής οικονομίας και κοινωνίας.
- Στη **διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση για όλους**, με ιδιαίτερη μέριμνα στην προώθηση της απασχόλησης των γυναικών, των νέων και των μακροχρόνια ανέργων.
- Στη **δυναμική προσαρμογή των συστημάτων** δια βίου μάθησης, προώθησης στην απασχόληση, κοινωνικής προστασίας, φροντίδας και υγείας και ψυχικής υγείας, για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων και αναδυόμενων αναγκών και την αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων.
- Στην **πλήρη ενσωμάτωση** του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών και στην αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, με

την προάσπιση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και την κοινωνική και εργασιακή ένταξη/επανένταξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού αλλά και των χρόνια νοσούντων.

Σημαντικό στοιχείο της στρατηγικής του Προγράμματος είναι η **βάση που παρέχει για παρεμβάσεις από πλευράς των κοινωνικών εταίρων**. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, μέσω «προγραμματικής συμφωνίας», προτίθεται να διαθέσει έως το 2% των πόρων του Ε.Π. για συγκεκριμένες ενέργειες στήριξης παρεμβάσεων και ευαισθητοποίησης των ωφελουμένων, για την υλοποίηση κοινών δράσεων, καθώς και την ενδυνάμωση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων των κοινωνικών εταίρων, ειδικότερα όσον αφορά την προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων.

Ο σχεδιασμός του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού» 2007-13 έχει βασιστεί σε **αρχές που διατρέχουν οριζόντια** το σύνολο των Αξόνων Προτεραιότητας και των επιμέρους παρεμβάσεων και καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται να επιτευχθούν οι στόχοι του Προγράμματος. Ειδικότερα:

- **Ισότητα ευκαιριών** μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- Διασφάλιση της αρχής της **μη διάκρισης**.
- **Ολοκληρωμένος και συνεκτικός χαρακτήρας** των παρεμβάσεων, με έμφαση στη συγκέντρωση των πόρων για την εξασφάλιση πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.
- **Ρεαλιστική στοχοθέτηση**, σαφής σύνδεση των παρεμβάσεων με τα αποτελέσματα.
- Έμφαση στη χρηματοδότηση παρεμβάσεων με **μετρήσιμα αποτελέσματα**.
- Αξιοποίηση της **συμπληρωματικότητας και των συνεργειών**, με ταυτόχρονη αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων.
- Έμφαση στην ενίσχυση της μετάβασης στην **κοινωνία και την οικονομία της γνώσης**, την αξιοποίηση των σύγχρονων ΤΠΕ και την προώθηση της καινοτομίας.
- Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και ποιοτική αναβάθμιση των παρεμβάσεων, με την **ενεργό συμμετοχή των κοινωνικοοικονομικών εταίρων** και την ανάπτυξη της εταιρικότητας.
- **Εξατομικευμένη προσέγγιση** των παρεμβάσεων, με έμφαση στις πραγματικές ανάγκες των ωφελουμένων.
- **Βιωσιμότητα – διατηρησιμότητα** των παρεμβάσεων και δομών και μετά το 2015.
- **Κινητοποίηση των δυνάμεων της αγοράς** σε σταθερό θεσμικό και κανονιστικό περιβάλλον.
- **Ενσωμάτωση και διάχυση των αρχών της Κοινωνικής Πρωτοβουλίας EQUAL** (Εταιρικότητα, Διακρατικότητα – Διαπεριφερειακότητα, Καινοτομία) στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων για τους ανθρώπινους πόρους.
- Αρχή της **«συνυπευθυνότητας»** των εμπλεκόμενων και ενδιαφερομένων μερών (stakeholders), συμπεριλαμβανομένης της συνυπευθυνότητας/λογοδοσίας των φορέων υλοποίησης και εφαρμογής.
- Έμφαση στη **συνεργασία κρατικών και μη κυβερνητικών δομών** και οργάνωση της κοινωνικής προσφοράς.
- **Πρόβλεψη αναγκών** για μελλοντικές υπηρεσίες που συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή, ιδίως με την αξιοποίηση καινοτόμων δράσεων.
- Ενσωμάτωση της **περιβαλλοντικής διάστασης**.

Κεντρικός στόχος της αναπτυξιακής στρατηγικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η αξιοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού ως κινητήριας δύναμης για την ανάπτυξη της χώρας και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Ο κεντρικός αυτός στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος αναλύεται σε δύο επιμέρους **Στρατηγικούς Στόχους**:

Στρατηγικός Στόχος 1 Ποιοτική αναβάθμιση και προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων

Στρατηγικός Στόχος 2 Καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού

Οι Στρατηγικοί Στόχοι, με τη σειρά τους, εξειδικεύονται σε τέσσερις **Γενικούς Στόχους**, οι οποίοι αντιστοιχούν στους Θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος ως εξής:

Γενικός Στόχος 1 Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων (Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 2)

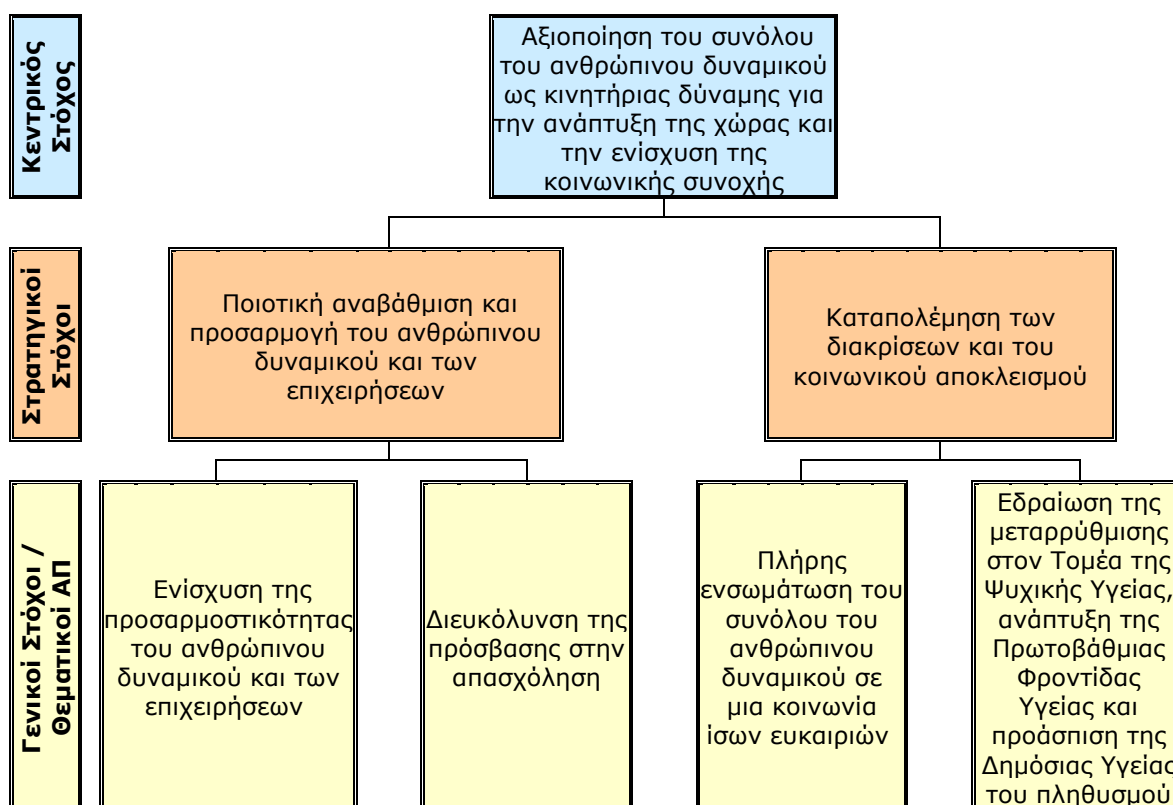
Γενικός Στόχος 2 Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση (Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 3)

Γενικός Στόχος 3 Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών (Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 4)

Γενικός Στόχος 4 Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας, ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού (Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 5)

Η εξειδίκευση της αναπτυξιακής στρατηγικής και των Στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος αποτυπώνεται στο Διάγραμμα Στόχων που ακολουθεί:

Διάγραμμα στόχων του ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007–2013

Το 2^ο κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την **εκ των προτέρων αξιολόγηση** του Επιχειρησιακού Προγράμματος, η οποία τεκμηριώνει την επιλογή της προτεινόμενης στρατηγικής και αποτυπώνει τη συνάφεια του Ε.Π. με τις εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες.

Το **3^ο κεφάλαιο** περιλαμβάνει τη δομή του Επιχειρησιακού Προγράμματος και παρουσιάζει τη διάρθρωσή του σε **έξι (6) Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.)**, κάθε ένας από τους οποίους αναλύεται σε τρεις (3) Άξονες, οι οποίοι αντιστοιχούν στις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών της χώρας. Ειδικότερα:

- οι Α.Π. 1.1, 2.1, 3.1, 4.1, 5.1 και 6.1 αναφέρονται στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης,
- οι Α.Π. 1.2, 2.2, 3.2, 4.2, 5.2 και 6.2 στις 3 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου και
- οι Α.Π. 1.3, 2.3, 3.3, 4.3, 5.3 και 6.3 στις 2 Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου.

Η περιφερειακή διαφοροποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής αναφέρεται στη στόχευση και ένταση των προς υλοποίηση παρεμβάσεων με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τριών τύπων Περιφερειών και τη διαφοροποίηση της εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής ανά συγκεκριμένη χωρική ενότητα, καθώς και των διαθέσιμων πόρων και όρων χρηματοδότησης.

Άξονας Προτεραιότητας 1: «Συστημικές Παρεμβάσεις»

Ο Άξονας Προτεραιότητας 1 «Συστημικές Παρεμβάσεις» αναφέρεται σε παρεμβάσεις οι οποίες συμβάλλουν στη μεταρρύθμιση και τη λειτουργική ολοκλήρωση των θεσμών, φορέων και μηχανισμών μέσω των οποίων γίνεται ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των δράσεων των Θεματικών Αξόνων Προτεραιότητας 2, 3 και 4. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται:

- 1.** Ανάπτυξη και εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος για τον καθορισμό των αναγκών της Αγοράς Εργασίας - Σύστημα 1 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 2.** Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης - Σύστημα 4 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 3.** Εφαρμογή συστήματος Συμβουλευτικής στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης - (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού)- Σύστημα 6 ΕΣΣΕΕΚΑ
- 4.** Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία πολιτικών και προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ και σε ολοκληρωμένες δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης και ειδική στήριξη των κοινωνικοοικονομικών φορέων συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, των αντιπροσωπευτικών ΜΚΟ και των επαγγελματικών οργανώσεων
- 5.** Ανάπτυξη και λειτουργία "Διαδικτυακής Πύλης" Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας
- 6.** Αναβάθμιση του δικτύου των ΔΥΑ σε ενιαίο σύστημα κέντρων παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών - "one-stop shops".
- 7.** Αναβάθμιση των μηχανισμών επιτήρησης της αγοράς εργασίας για τη μείωση της αδήλωτης εργασίας
- 8.** Στήριξη του υπό σύσταση οργανισμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση και εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής προστασίας
- 9.** Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού, διοικητικού και δημοσιονομικού πλαισίου με στόχο την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και τη διευκόλυνση της ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων
- 10.** Εκπόνηση θεσμικού, κανονιστικού και διοικητικού πλαισίου με σκοπό την προώθηση ενός βιώσιμου συστήματος σχετικά με το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»
- 11.** Αναδιάρθρωση και επέκταση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΑμεΑ.

Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 2: «Ενίσχυση της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Επιχειρήσεων»

Η ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του εργατικού δυναμικού και των επιχειρήσεων και η δια βίου μάθηση συνιστούν βασικούς παράγοντες για την κοινωνική και οικονομική διαβίωση των ατόμων στην κοινωνία της γνώσης.

Οι **ειδικοί στόχοι** του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας είναι οι ακόλουθοι:

- Ανάπτυξη ολοκληρωμένου πλαισίου Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ) για τους εργαζόμενους, εργοδότες και αυτοαπασχολούμενους για τη βελτίωση της ποιότητας ΣΕΚ και την αύξηση της συμμετοχής σε ενέργειες κατάρτισης.
- Βελτίωση της ποιότητας ΣΕΚ και αύξηση της συμμετοχής σε ενέργειες κατάρτισης για τους εργαζόμενους, ιδίως στις ΜΜΕ.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων στους σχετικούς τομείς του ΕΚΤ από κοινωνικοοικονομικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, των αντιπροσωπευτικών ΜΚΟ και των επαγγελματικών οργανώσεων.
- Ανάπτυξη πολιτικών και υπηρεσιών για την πρόβλεψη και τη θετική διαχείριση των οικονομικών αλλαγών.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- 1.** Υλοποίηση παρεμβάσεων που απορρέουν από την ανάπτυξη και εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (ΕΣΣΕΕΚΑ).
- 2.** Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων. Περιλαμβάνει ενδεικτικά δράσεις:
 - *κατάρτισης εργαζομένων,*
 - *ανάπτυξης μαθησιακών εργαλείων για εργαζομένους και*
 - *εξατομικευμένες δράσεις για τη δια βίου μάθηση των αυτοαπασχολούμενων-αγροτών.*
- 3.** Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας. Περιλαμβάνει ενδεικτικά δράσεις:
 - *Πρωώθησης νέων και καινοτόμων μορφών απασχόλησης καθώς και νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας*
 - *Πρωώθησης της ποιότητας της εργασίας (υγιεινή και ασφάλεια) και αναβάθμισης εργασιακού περιβάλλοντος*
 - *Ενθάρρυνσης της ενεργού συμμετοχής του εργατικού δυναμικού μεγαλύτερης ηλικίας (Ενεργός γήρανση)*
 - *Διευκόλυνσης της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας εργαζομένων*
 - *Αντιμετώπισης ομαδικών απωλειών θέσεων εργασίας*
 - *Ανάπτυξης και Διάχυσης της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στις Επιχειρήσεις*
 - *Πρωώθησης της προσαρμοστικότητας και της εξέλιξης των εργαζομένων γυναικών, μέσω της παροχής κινήτρων στις επιχειρήσεις και της κινητοποίησης των κοινωνικών εταίρων*
- 4.** Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων.

Βασικές ομάδες-στόχοι:

- Εργαζόμενοι/ες σε όλους τους κλάδους της Ελληνικής οικονομίας.
- Επιχειρηματίες / εργοδότες (άνδρες, γυναίκες).

- Αυτοαπασχολούμενοι/ες.
- Εργαζόμενοι/ες μεγαλύτερης ηλικίας (55-64 ετών).

Με το Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 2 στοχεύεται μεταξύ άλλων:

- η αύξηση του ποσοστού συμμετοχής εργαζομένων σε ενέργειες κατάρτισης, **από 0,9% σε 7%**
- η αύξηση του ποσοστού εργαζομένων/αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων σε **20%**
- η **διάθεση ποσοστού έως 2%** του προϋπολογισμού του Ε.Π. στους κοινωνικούς εταίρους

Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 3: «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Απασχόληση»

Ο Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 3 αποσκοπεί στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των κατηγοριών ανέργων και στην προσέλκυση και διατήρηση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στην αγορά εργασίας, μέσω **ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης** και **τοπικού χαρακτήρα σχεδίων προώθησης της απασχόλησης** για την επίλυση προβλημάτων που εμφανίζονται στις περιφερειακές αγορές εργασίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση των γυναικών, των νέων και των μακροχρόνια ανέργων, καθώς και των ανέργων από ειδικές κοινωνικές ομάδες (άνεργοι μεγαλύτερης ηλικίας ή από ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού), που απειλούνται περισσότερο από τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Ειδικοί στόχοι:

- Ενίσχυση της απασχόλησης των νέων μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.
- Ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης
- Ενεργοποίηση των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων από ειδικές κοινωνικές ομάδες, που απειλούνται περισσότερο από τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας μέσω της εφαρμογής ειδικά στοχευμένων δράσεων.
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών απασχόλησης.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων:

- 1. Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.** Ενδεικτικά περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δράσεις:
 - *Διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων στην απασχόληση*, κυρίως μέσω:
 - ✓ εφαρμογής «Ολοκληρωμένων Δράσεων» για την ενίσχυση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας των νέων, ώστε, σε κάθε νέο που εγκαταλείπει το σχολείο και είναι άνεργος να προσφέρεται εργασία, μαθητεία, συμπληρωματική επιμόρφωση ή άλλο μέτρο απασχολησιμότητας εντός έξι μηνών έως το τέλος του 2007, και εντός 4 μηνών έως το 2010
 - ✓ τοποθετήσεων σε επιχειρήσεις, με επιδοτήσεις θέσεων, στο πλαίσιο στοχευμένης κατάρτισης για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.
 - ✓ ανάπτυξης ενιαίου συστήματος απόκτησης εργασιακής εμπειρίας μέσω τοποθετήσεων και μαθητείας
 - ✓ προγραμμάτων προώθησης των νέων στην επιχειρηματικότητα και την κοινωνική οικονομία.
 - *Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην απασχόληση*, μέσω
 - ✓ τοποθετήσεων σε επιχειρήσεις, με επιδοτήσεις θέσεων, στο πλαίσιο στοχευμένης κατάρτισης, για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

- ✓ πιλοτικής εφαρμογής κάλυψης θέσεων, τοποθετήσεων με επιδότηση, σε κενές θέσεις που προκύπτουν λόγω μητρότητας κλπ για διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών.
 - ✓ δράσεων ενίσχυσης της συμμετοχής των γυναικών σε ΜΜΕ (είτε ως επιχειρηματίες είτε ως εργαζόμενες).
 - ✓ δράσεων κατάρτισης-πιστοποίησης γνώσεων-δεξιοτήτων σε τομείς ζήτησης και αιχμής αλλά με δυνατότητα προσαρμογής των προγραμμάτων στις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες.
 - ✓ δράσεων άμβλυνσης των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες στην πρόσβαση στις χρηματοδοτήσεις.
 - ✓ προγραμμάτων προώθησης των γυναικών στην επιχειρηματικότητα και την κοινωνική οικονομία.
- Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση σε μακροχρόνια άνεργους και λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες
 - Προώθηση στην απασχόληση προσωπικού υψηλού επιπέδου
 - Ενίσχυση της Απασχόλησης στον Πολιτισμό
 - Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων βάσει στοχευμένης ηλικιακής και κλαδικής προσέγγισης.
 - Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας

2. Υποστηρικτικά μέτρα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση

- Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής
- Κατάρτιση του επαγγελματικού διαχωρισμού

Βασικές ομάδες-στόχοι:

- Άνεργοι.
- Άνεργες γυναίκες.
- Άνεργοι νέοι/ες (15-24 ετών).
- Άνεργοι μεγαλύτερης ηλικίας (55-64 ετών).
- Μακροχρόνια άνεργοι/ες.
- Άτομα ευπαθών κοινωνικών ομάδων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.
- Ανενεργοί/ές (άτομα εκτός αγοράς εργασίας).
- Άτομα που διατρέχουν τον κίνδυνο να μείνουν άνεργοι.

Με το Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3 στοχεύεται μεταξύ άλλων:

- Ποσοστό εγγεγραμμένων **ανέργων νέων** (15-24 ετών) που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας: **100%**
- Αύξηση του ποσοστού εγγεγραμμένων **ανέργων γυναικών** που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων γυναικών που αναζητούν εργασία **από 17% σε 25%**
- Αύξηση του αριθμού **γυναικών** που ωφελούνται από **υποστηρικτικά μέτρα** για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής από **8.300 σε 15.700**
- Αύξηση του ποσοστού εγγεγραμμένων **μακροχρόνια ανέργων** που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης επί του συνόλου των εγγεγραμμένων μακροχρόνια ανέργων που αναζητούν εργασία σε **25%**
- Αύξηση του ποσοστού **ανέργων** που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν **πιστοποίηση** επί του συνόλου των καταρτισθέντων από **22% σε 50%**

Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 4: «Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών»

Η κοινωνική ένταξη και η κοινωνική συνοχή αποτελούν τόσο συνέπειες, όσο και προϋποθέσεις για την επιτυχία των στόχων της οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Ειδικοί στόχοι:

- Προώθηση της κοινωνικής και επαγγελματικής ενσωμάτωσης των ΕΚΟ (μετανάστες, ΑμεΑ, άτομα με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, μακροχρόνια άνεργοι/ες κλπ)
- Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη των ΕΚΟ στην αγορά εργασίας
- Βελτίωση της πρόνοιας για όσους χρήζουν βοήθειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Παρεμβάσεων

1. Πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού

Ι. Παρεμβάσεις για την κοινωνικο-οικονομική ένταξη ευπαθών ομάδων

(α) Μετανάστες

- Συνοδευτικά μέτρα (ίδρυση υπηρεσιών υποδοχής, παροχή πληροφόρησης- ενημέρωσης, παροχή Σ.Υ.Υ.)
- Προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας
- Πιστοποίηση αποκτηθεισών γνώσεων
- Ενέργειες ευαισθητοποίησης, πληροφόρησης και δημοσιότητας,

(β) Άτομα με Αναπηρία

- Ενίσχυση των ΔΥΑ για την επαγγελματική ένταξη των ΑμεΑ, μέσω της ανάπτυξης δικτύου εξειδικευμένων συμβούλων κοινωνικο-επαγγελματικής ένταξης
- Υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης για ΑμεΑ. Ανάπτυξη εξειδικευμένων εκπαιδευτικών εργαλείων και μεθόδων διευκόλυνσης της πρόσβασης των ΑμεΑ στην επαγγελματική κατάρτιση. Πιλοτική εφαρμογή των δράσεων.
- Ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών απασχόλησης ΑμεΑ
- Ενίσχυση της υποστηριζόμενης απασχόλησης ΑμεΑ
- Υλοποίηση ενεργειών ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και στήριξης των οικογενειών των ΑμεΑ για την καταπολέμηση ανισοτήτων και διακρίσεων
- Πρόληψη του ιδρυματισμού και του στιγματισμού ΑμεΑ (οργάνωση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης- ΣΥΔ)

(γ) Άτομα με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες

- Στεγαστική αποκατάσταση (κάλυψη των αναγκών στέγασης πληθυσμού που διαβιεί υπό συνθήκες εξαθλίωσης, βελτίωση υφισταμένων οικισμών με έργα υποδομών)
- Εκπαίδευση (ένταξη στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα των παιδιών)
- Προκατάρτιση – κατάρτιση
- Προώθηση της απασχόλησης και κύρια της αυταπασχόλησης
- Συμβουλευτική υποστήριξη οικογένειας
- Ευαισθητοποίηση

(δ) Μακροχρόνια άνεργοι

Θα παρασχεθεί το **σύνολο** των προκαταρκτικών ενεργειών για την κινητοποίηση και ενεργοποίησή τους, δηλαδή ενδεικτικά ενέργειες:

- προκατάρτισης
- συμβουλευτικής και
- υποστήριξης των άμεσα ωφελουμένων και των οικογενειών τους.

Στόχος είναι η **καταπολέμηση των διακρίσεων και των προκαταλήψεων** που βιώνουν οι μακροχρόνια άνεργοι στο κοινωνικό και το εργασιακό πεδίο, καθώς και η **ενεργοποίησή** τους για τη κοινωνική και εργασιακή επανένταξη.

(ε) Για όλες τις λοιπές ομάδες, όπως παλιννοστούντες, πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο, θύματα *trafficking*, θύματα ενδοοικογενειακής βίας, χρήστες και πρώην χρήστες ουσιών, οροθετικούς, ανήλικους παραβάτες, φυλακισμένους, αποφυλακισμένους, άστεγους, άτομα ευρισκόμενα σε κατάσταση φτώχειας και απειλούμενα από φτώχεια κ.λπ, θα υπάρξει οριζόντια δέσμη ενεργειών, όπως ενδεικτικά ψυχολογική και νομική υποστήριξη, κοινωνική ενδυνάμωση και προπαρασκευαστικές ενέργειες για την απόκτηση ή βελτίωση δεξιοτήτων με σκοπό την κοινωνική και επαγγελματική τους ένταξη. Οι σχετικές δράσεις κατάρτισης, και προώθησης στην απασχόληση θα είναι στοχευμένες, εξυπηρετώντας ανάγκες και προβλήματα των ομάδων. Στόχος η βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων μέσω της αποδοτικότητας των υλοποιούμενων ενεργειών.

Σημειώνεται ότι οι ενέργειες που αφορούν τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ανωτέρω ομάδων θα υποστηριχθούν από το Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 3 του Προγράμματος.

II. Ενίσχυση επιχειρήσεων για την καταπολέμηση των διακρίσεων στην απασχόληση για άτομα προερχόμενα από ευάλωτες ομάδες

2. Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση ευάλωτων ομάδων. Περιλαμβάνει:
 - Ενίσχυση σχεδίων δράσης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.
 - Σχεδιασμός και υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και συμβουλευτικής σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης κοινωνικής οικονομίας
 - Αξιοποίηση βέλτιστων πρακτικών από την Κ.Π. Equal και τη λειτουργία των Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης (ΚοιΣΠΕ) με επωφελούμενα άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας, βάσει του Ν 2716/1999
 - Υποστήριξη της δημιουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων.
3. Ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας

Βασικές ομάδες-στόχοι:

Οι ωφελούμενοι από τις παρεμβάσεις του Άξονα μπορούν να συστηματοποιηθούν στις ακόλουθες ομάδες-στόχους:

- Άτομα προερχόμενα από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού που συμμετέχουν στις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις κοινωνικής ένταξης
- Άτομα προερχόμενα από ευπαθείς ομάδες πληθυσμού συγκεκριμένων περιοχών στο πλαίσιο της ανάπτυξης τοπικών σχεδίων κοινωνικής ένταξης
- Άτομα προερχόμενα από ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που συμμετέχουν στις οριζόντιες δράσεις ενδυνάμωσης-εμπύχωσης και στήριξης
- Οικογένειες και άτομα (ηλικιωμένοι – παιδιά) σε κατάσταση φτώχειας
- Άτομα με αναπηρίες που συμμετέχουν σε στοχευμένες δράσεις υποστήριξης της εργασιακής ένταξης
- Εργοδότες και εργαζόμενοι, στους οποίους απευθύνονται οι δράσεις καταπολέμησης των προκαταλήψεων και των διακρίσεων στην αγορά εργασίας
- Άτομα προερχόμενα από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού που εντάσσονται σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας

- Εργαζόμενοι σε δομές στήριξης της κοινωνικής ένταξης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, σε ΜΚΟ και στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας.

Με το Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 4 στοχεύεται μεταξύ άλλων:

- Αύξηση του αριθμού **ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων** που ωφελούνται από δράσεις ΕΚΤ από **36.000 σε 53.500** άτομα
- Αύξηση του ποσοστού εγγεγραμμένων **ανέργων ευπαθών κοινωνικά ομάδων** που ωφελούνται από **ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης** επί του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης από **9% σε 15%**
- Διαμόρφωση του ποσοστού ωφελομένων από **παρεμβάσεις πρόληψης ιδρυματισμού ΑμεΑ** επί του συνόλου των καταγεγραμμένων ΑμεΑ που απειλούνται από ιδρυματισμό σε **10%**

Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 5: «Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας. Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, και πρόσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού»

Η φιλοσοφία της Εθνικής Στρατηγικής για την Υγεία και Κοινωνική Αλληλεγγύη 2007-2013 διαπνέει τις πολιτικές υγείας που προωθούνται στη χώρα μας και στοχεύει στη **«μακροχρόνια εξασφάλιση της (υψηλού επιπέδου) υγείας και της ευεξίας του συνόλου του πληθυσμού της χώρας, με ένα οικονομικά βιώσιμο και υψηλής απόδοσης σύστημα υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης»**. Οι αξίες πάνω στις οποίες χτίζεται το σύστημα παροχής υπηρεσιών και επομένως η πολιτική που το διέπει αναφέρονται στη ψυχική ευεξία του πληθυσμού, στη σύνδεση σωματικής και ψυχικής υγείας, στην κοινοτική φροντίδα, στη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και στην προσβασιμότητα και την ισονομία όλων σε ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό σύστημα υγείας. Οι προσπάθειες της ελληνικής πολιτείας για τον εκσυγχρονισμό του Συστήματος Υγείας εδραιώνονται σταδιακά με γνώμονα και την ανάπτυξη νέων και καινοτόμων δράσεων που αφορούν σύγχρονα προβλήματα υγείας, όπως τα χρόνια νοσήματα και η αποκατάσταση.

Ειδικοί στόχοι:

- Αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών ψυχικής υγείας σύμφωνα με τον Εθνικό σχεδιασμό και εδραίωση και ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.
- Προώθηση ενός νέου λειτουργικού μοντέλου Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και βελτίωση της υγείας του πληθυσμού μέσω της πρόληψης των αιτιών νοσηρότητας και θνησιμότητας, της προαγωγής της υγείας και της ενημέρωσης του πληθυσμού.
- Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός των φορέων και των υπηρεσιών δημόσιας υγείας

Ενδεικτικές κατηγορίες παρεμβάσεων

1. Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον τομέα της Ψυχικής Υγείας

1.1. Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση - Πρόληψη της χρονιοποίησης των νέων περιστατικών - Αποκατάσταση ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας που διαβιούν στην κοινότητα ή σε δομές αποκατάστασης.

1.2. Εξασφάλιση του συνεχούς της φροντίδας - Μετασχηματισμός Ψυχιατρικών Νοσοκομείων - Ολοκλήρωση της κάλυψης των αναγκών περίθαλψης σε κοινοτικές δομές.

1.3. Κατάρτιση επαγγελματιών ψυχικής υγείας και στελεχών άλλων τομέων.

1.4. Ανάπτυξη και υλοποίηση οριζόντιων και διατομεακών προγραμμάτων πρόληψης των διαταραχών σε επιλεγμένους πληθυσμούς «υψηλού κινδύνου», προαγωγής της ψυχικής υγείας, κινητοποίησης εθελοντών, ενίσχυσης της συλλογικής έκφρασης των χρηστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας και συνηγορίας, ενημέρωσης- εκπαίδευσης του κοινού και καταπολέμησης του στίγματος και των προκαταλήψεων.

1.5. Παρακολούθηση, προτυποποίηση, αξιολόγηση και πιστοποίηση υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

1.6. Διοικητική, λειτουργική και επιστημονική υποστήριξη των Τομεακών Επιτροπών Ψυχικής Υγείας για την προώθηση του θεσμού και τη στήριξη του έργου τους.

1.7. Υποστήριξη της αποτελεσματικότητας, της βιωσιμότητας και του ποιοτικού χαρακτήρα των παρεμβάσεων για την εδραίωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης

2. Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

2.1. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ)

- Ανάπτυξη και ολοκλήρωση μονάδων ΠΦΥ και Δικτύου ΠΦΥ με κέντρο αναφοράς τον Οικογενειακό Ιατρό με τη συνεργασία δημόσιου – ιδιωτικού τομέα, επιτελικός μηχανισμός και αρχικές πιλοτικές εφαρμογές, διασύνδεση ΠΦΥ με υπηρεσίες νοσοκομειακής περίθαλψης καθώς και Δημόσιας Υγείας, δημιουργία Μονάδας Υποστήριξης των φορέων που εμπλέκονται στο σύστημα ΠΦΥ, ενδυνάμωση του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη τοπικών δικτύων ΠΦΥ.
- Διασφάλιση ποιότητας με ανάπτυξη προγραμμάτων διαπίστευσης και πιστοποίησης όλων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων ή ατόμων που παρέχουν ΠΦΥ
- Σχεδιασμός ανάπτυξης ανθρωπίνων πόρων στην ΠΦΥ με την ποσοτική και ποιοτική βελτίωσή του, καθώς και διασύνδεση με τον ιδιωτικό τομέα, ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων.
- Αξιολόγηση της υπάρχουσας τεχνολογίας στην ΠΦΥ τόσο στο κτιριακό, όσο κυρίως στον εξοπλιστικό τομέα.
- Προγράμματα προαγωγής υγείας και πρόληψης σε επιλεγμένες ομάδες πληθυσμού, υποστήριξη της πληροφόρησης και της ενημέρωσης του πληθυσμού μέσω ανάπτυξης σύγχρονων μέσων και συστημάτων πληροφορικής τεχνολογίας

3. Προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού

3.1 Δημόσια Υγεία

- Αναδιοργάνωση και ενίσχυση της ικανότητας φορέων δημόσιας υγείας και διασύνδεσή τους σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο
- Ανάπτυξη και εφαρμογή κοινών προτύπων για εργαστήρια και κέντρα αναφοράς
- Κατάρτιση, εφαρμογή, αξιολόγηση και αναθεώρηση σχεδίων δράσεων για την αντιμετώπιση αναγκών, καθώς και για την διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των φορέων, ανάπτυξη και υλοποίηση Επιστημολογικών Ερευνών.
- Αναβάθμιση δεξιοτήτων εργαζομένων και νεοπροσλαμβανομένων επαγγελματιών του τομέα σε εξειδικευμένα αντικείμενα.
- Παροχή υποστήριξης για ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα δημόσιας υγείας.
- Δράσεις διασύνδεσης των Υπηρεσιών της Δημόσιας Υγείας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των απορριμμάτων, της προστασίας του περιβάλλοντος και υγειονομικών συνθηκών των κοινόχρηστων δημόσιων χώρων άθλησης και ψυχαγωγίας,
- Ειδικές δράσεις ενδυνάμωσης φορέων, ως προς την ικανότητά απόκρισης σε περιπτώσεις καταστροφών.

Ομάδες - στόχοι

- άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας που διαβιούν στην κοινότητα
- ασυλικοί ασθενείς με μακρόχρονη νοσηλεία
- μέλη οικογενειών και φροντιστές ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας
- επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα
- εθελοντές που δραστηριοποιούνται στον τομέα και
- ο ευρύτερος πληθυσμός των χρηστών του συστήματος υγείας

Με το Θεματικό Άξονα Προτεραιότητας 5 στοχεύεται μεταξύ άλλων:

- Αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που καλύπτεται από **πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας** στην κοινότητα από **28% σε 50%**
- Διαμόρφωση του ποσοστού **ειδικών ομάδων πληθυσμού** (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) που έγινε αποδέκτης προγράμματος **ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης** (αγωγής υγείας) ως προς το σύνολο του πληθυσμού σε **10%**

Θεματικός Άξονας Προτεραιότητας 6: «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής»

Η Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος εμπεριέχει το σύνολο των ενεργειών και δραστηριοτήτων που αφορούν στην υλοποίηση των παρεμβάσεων, την παροχή οδηγιών και υποστήριξης προς τους εμπλεκόμενους φορείς (δημόσιους, ιδιωτικούς) και την υποστήριξη και υποβοήθηση όλων των διοικητικών δομών και μηχανισμών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Στόχοι

- Αποτελεσματική εφαρμογή, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχος και αξιολόγηση του Προγράμματος.
- Εξασφάλιση της δημοσιοποίησης, πληροφόρησης των φορέων και πολιτών.
- Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση φορέων και πολιτών για τη συμμετοχή στο σχεδιασμό και εφαρμογή δράσεων.
- Υποστήριξη για τη διαχείριση, λειτουργία, παρακολούθηση και έλεγχο των δράσεων του προγράμματος.
- Υποστήριξη της εφαρμογής και υλοποίησης του προγράμματος, τόσο του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», όσο και των δομών που έχουν την ευθύνη για την ενσωμάτωση των αρχών της Equal και της παρακολούθησης της ρήτρας ευελιξίας των ΕΠ του ΕΣΠΑ για το ΕΚΤ.
- Υποστήριξη για την ευρεία δημοσιότητα και πληροφόρηση του προγράμματος, των Δικαιούχων και ωφελούμενων

Στο **4^ο Κεφάλαιο** περιλαμβάνονται οι Διατάξεις Εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Ορίζονται θέματα σχετικά με τους Φορείς Συντονισμού, Διαχείρισης και Ελέγχου, την Παρακολούθηση και την Αξιολόγηση του Ε.Π., την πληροφόρηση και δημοσιότητα, τη διαδικασία χρηματοδοτικών ροών, την ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων, τη διασφάλιση της εταιρικής σχέσης, την προαγωγή της ισότητας των δυο φύλων και τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης.

Το **5^ο Κεφάλαιο** αναφέρεται στη Χρηματοδοτική κατανομή των πόρων του Προγράμματος. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» θα χρηματοδοτηθεί με το ποσό των **2,260 δις €** από το Ε.Κ.Τ., ενώ το σύνολο της Δημόσιας Δαπάνης ανέρχεται σε **3,013 δις €**. Στα ανωτέρω ποσά συμπεριλαμβάνονται **400 εκ. €** δημόσιας δαπάνης για τις ανάγκες του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για ανθρώπινους πόρους.

Στην κατανομή της δημόσιας δαπάνης του Επιχειρησιακού Προγράμματος ανά Άξονα Προτεραιότητας και τύπο Περιφερειών ελήφθησαν υπόψη οι ιδιαιτερότητες της κάθε Περιφέρειας, με την εφαρμογή **πολυκριτηριακού μοντέλου ανάλυσης των αναγκών των Περιφερειών της χώρας και σύνδεσης τους με τους συνολικά δεσμευμένους πόρους ανά Άξονα.**

Κατανομή Συνολικής Δημόσιας Δαπάνης ανά Άξονα Προτεραιότητας και Τύπο Περιφερειών

ΤΥΠΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	8 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ		3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΞΟΔΟΥ		2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ		ΣΥΝΟΛΑ	
	Π/Υ	%	Π/Υ	%	Π/Υ	%	Π/Υ	%
1. ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	58.502.870	3,59%	44.438.955	3,59%	5.208.175	3,59%	108.150.000	3,59%
2.ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	312.269.779	19,16%	207.680.846	16,77%	18.783.000	12,94%	538.733.625	17,88%
3.ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	898.283.300	55,11%	659.900.056	53,30%	66.236.146	45,64%	1.624.419.502	53,91%
4.ΠΑΛΗΡΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΕ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ	174.117.574	10,68%	123.341.197	9,96%	12.367.450	8,52%	309.826.221	10,28%
5. ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	158.060.303	9,70%	180.940.932	14,61%	38.346.194	26,43%	377.347.429	12,52%
6.ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	28.804.543	1,77%	21.880.016	1,77%	4.171.997	2,87%	54.856.556	1,82%
ΣΥΝΟΛΑ	1.630.038.369	100%	1.238.182.002	100%	145.112.962	100%	3.013.333.333	100%
%	54,09%		41,09%		4,82%		100,00%	